دستفروشان در تنگنای بیکاری و خانه نشینی

کرونا بساط ما را جارو کرد

ترانه بنی یعقوب
گزارش نویس

از سیگار و فندک و لوازم التحریر بگیر تا روسری و تخته شاسی و فرفره در خیابان فروخته است. قبل از کروناهم بساط کلاه‌فروشی داشت. بابک، دانشجوی ارشد جامعه‌شناسی دانشگاه بوعلی سینای همدان را می‌گویم. از دستفروشان چهارراه ولی‌عصر تهران که بساطش را کرونا مثل بقیه دستفروشان جارو کرده است. خودش می‌گوید: «از اواسط بهمن که خبرهای کرونای چین را دنبال می‌کردم، خواب دیدم کرونا گرفته‌ام. آنقدر از این خواب استرس گرفتم که فردایش با ماسک رفتم سر بساط. دوستانم می‌گفتند چرا شلوغش می‌کنی، خبری نیست. چون من چهارراه ولی‌عصر دستفروشی می‌کنم چینی‌های زیادی آنجا می‌بینم. حتی سر بساطم هم آمده بودند که بعدش همه جا را ضدعفونی کردم. همین برای من نگران کننده بود. تا اینکه بالاخره کرونا از راه رسید و بساط ما را برچید.»

برای بابک همه چیز خوب پیش می‌رفت تا اینکه خبرهای رسمی کرونا در ایران اعلام شد. هنوز دانشگاه‌ها باز بود و بازار چهارراه ولی عصر بویژه سمت شمال چهارراه که وابسته به تردد دانشجویان و قشر کافه رو است همچنان رونق داشت: «دوم اسفند دانشگاه تعطیل شد، توی خیابان‌های خلوت پرنده هم پر نمی‌زد و کرکره مغازه‌های اطراف یکی یکی پایین کشیده شد. آن روز هم طبق روال بساط کردم اما چیزی نفروختم. یک ساعت ماندم و فهمیدم قضیه جدی است، جمع کردم یک موتور گرفتم و رفتم خانه.» خانه نشینی بابک هم مثل خیلی از دستفروش‌ها تا همین امروز ادامه دارد و معلوم نیست چه زمانی به پایان می‌رسد.

محمود که سال‌ها در شرق تهران دستفروشی کرده و روسری و جوراب و شلوار فروخته می‌گوید: «من که بیکار شده‌ام تکلیفم چیست؟ امثال من که دستفروشی می‌کردند حالا چکار کنند؟ می‌گویند بنشینید توی خانه، مگر همین خانه ماندن خرج ندارد؟ از خانه بیرون نیایی، پول آب وبرق و تلفنت را می‌بخشند؟ شکم زن و بچه را چطور سیر کنیم، با خانه نشینی؟»

پشت گوشی آه می‌کشد، صدای فندک زدنش را می‌شنوم. هربار کنار بساطش با او حرف زده‌ام و این دفعه از پشت تلفن: «شما که چند بار آمدی دیدی چه وضعی دارم، حرف‌هایم را شنیدی. همان موقع هم مشکل کم نبود؛ از درگیری با شهرداری بگیر تا هزار و یک مشکل دیگر اما یک لقمه نان حلال بود. دستفروشی هیچ وقت تضمینی نداشته و حالا هم ما بیشتر از همه ضرر کرده‌ایم. خانمم می‌گوید چند ماه بعد هم کسی از تو چیزی نمی‌خرد همه می‌روند از اینترنت می‌خرند. دنبال کارم اما توی این شرایط وانفسا کار کجا بود؟ هرجا می‌روی می‌گویند فعلاً برو بشین خانه.»

دوباره یاد فیلم کوتاهی می‌افتم که در آن دستفروشی روبه دوربین می‌گوید حالا تکلیف او که دستفروش است چیست؟ تا آخرین روزی که می‌شد کار کرد کنار خیابان مانده و آخر سر کرونا گرفته است اما چاره دیگری هم مگر داشته؟ حرف‌های او هم شبیه حرف‌های محمود است. آنها که الان بیکارند و نمی‌دانند آخر و عاقبتشان در میانه بحران کرونا چیست؟

بابک می‌گوید سال ۹۸ در کل سال پرچالشی برای دستفروش‌های محدوده چهارراه ولی عصر بوده و از اواخر خرداد تا آبان، دستفروش‌های این حوالی محدودیت داشته‌اند. همان ماه‌هایی که او مجبور شد کار دیگری پیدا کند: «توی این شش ماه می‌رفتم یک جا آشپزی می‌کردم چون به درآمدش نیاز داشتم. البته از ۸ به بعد بالای ولی عصر اجازه دستفروشی می‌دادند که اصلاً فایده نداشت. خلاصه اینکه ما شش ماه هم این جوری بیکار بودیم. یعنی این فشار و بحران شش ماهه را تحمل کردیم تا رسیدیم به اول قصه کرونا.»

او و تعداد دیگری از دستفروش‌های این خیابان بارها تلاش کردند در بازارچه‌های ساماندهی، جا بگیرند اما نتوانستند بس که به قول خودشان رانتی بود: «خیلی از مغازه دارها رفتند آنجا جا گرفتند.»

بابک می‌گوید همه چشم امید دستفروش‌ها به شب عید و اواخر بهمن و اسفند بود: «یک اصطلاح داریم که می‌گوید همه سال کار می‌کنیم که این یک ماه کاسبی کنیم. از آن طرف فشار اقتصادی هم امسال بیشتر بود و خیلی‌ها رو به دستفروشی آورده بودند. اما از دوم اسفند به بعد رسماً همه بیکاریم و درآمدمان صفر شده. من با همان اندک پس اندازی که داشتم دارم زندگی می‌کنم.»

اواخر اسفند ۹۸ خبری از سوی شورای شهر اعلام شد مبنی بر اینکه قرار است به ۴ هزار دستفروش کمک یک میلیون تومانی شود. یکی از دستفروش‌های خیابان انقلاب در این باره می‌گوید: «قبل از آن هم قرار بود وزارت کار کمک کند. اسم من توی لیست نبود. پرسیدم، گفتند امکان دارد اشتباه شده باشد. خب همیشه اشتباه می‌شود. من که امیدی به این وعده وعیدها ندارم.»

> دستفروشان سرگردان‌هستند وامکانی برای چانه‌زنی‌وپیگیری حقوق‌شان‌ندارند که‌خوداین‌مشکل نتیجه‌نداشتن تشکلی‌مستقل است؛موضوعی‌که بیش‌ازدوسال‌است تحت‌عنوان‌تعاونی دستفروشان‌ازسوی وزارت‌تعاون‌مطرح است،اماهنوزبه سرانجام‌نرسیده وبرای‌مصوبه ساماندهی‌مشاغل سیاروبی‌کانون‌هیچ اقدام‌اجرایی‌نشده است

عمو اسماعیل از دستفروش‌های قدیمی خیابان ولی عصر است و همه با همین نام صدایش می‌زنند؛ عمو اسماعیل. قبلاً مغازه دار بوده و بعد از ورشکست شدن همراه پسرانش دستفروشی می‌کند و بیشترهم پوشاک. او توانسته کمک یک میلیون تومانی شهرداری تهران را دریافت کند اما یک میلیون این روزها خرج چند روز است؟ عمو اسماعیل می‌گوید: «دنبال کار می‌گردم. آنهایی که پول دارند راحت‌تر خانه‌نشینی می‌کنند برای آنها که پول ندارند همه چیز سخت تر است. من تا شب عید هم رفتم، البته فروش خیلی کم بود. قبلاً ماهی دو میلیون درآمد داشتم اما شب عید عملاً چیزی درنیاوردم. بچه‌ها می‌گویند باید اینترنتی بفروشیم اما من بلد نیستم. فعلاً جنس‌ها را انبار کرده‌ایم تا شاید مشکل حل شود. نشود هم باید بروم سرکار؛ نمی‌توانم این طوری در خانه بمانم. هر کاری شد راضی‌ام؛ کارگری سر ساختمان یا هر کاری که بشود لقمه نانی درآورد.»

محمد کریم آسایش، فعال اجتماعی درباره وضعیت دشوار دستفروشان در بحران کرونا می‌گوید: «دستفروشان سرگردان هستند و امکانی برای چانه‌زنی و پیگیری حقوق‌شان ندارند که خود این مشکل نتیجه نداشتن تشکلی مستقل است؛ موضوعی که بیش از دو سال است تحت عنوان تعاونی دستفروشان از سوی وزارت تعاون مطرح است، اما هنوز به سرانجام نرسیده و برای مصوبه ساماندهی مشاغل سیار و بی کانون هیچ اقدام اجرایی نشده است؛ نه کمیته برنامه‌ریزی که شامل نمایندگان دستفروشان و سمن‌های مرتبط است تشکیل می‌شود نه دستورالعمل دستفروشی در تهران که تکلیف ضوابط و سد معبر را مشخص کند، تدوین می‌شود. همین طور ما قانون جامعی برای به رسمیت شناختن دستفروشی نداریم. برعکس قوانینی داریم که برای آنها بازدارندگی ایجاد می‌کند؛ از تبصره یک بند دوم ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها گرفته تا مواردی در قانون مجازات اسلامی که با توجه به نگاه انضباطی و امنیتی دست عاملان را برای برخوردهای قهری باز می‌کند.»

به گفته او در این شرایط دستفروشان به دلیل پراکندگی از یک سو و فشارهای بیرونی از سوی دیگر و همین طور مضیقه‌های معیشتی، توان پیگیری و کسب حمایت ندارند.

دستفروشان نگرانی‌های زیاد دارند؛ آنها سرگردان و بلاتکلیفند و اغلب درجست و جوی شغلی دیگر. دستفروش‌های جوان برای هم صنفی‌های مسن خود بیشتر نگرانند و می‌گویند خیلی از آنها بیماری‌های مختلفی دارند و بیش از بقیه در معرض خطرند. از سوی دیگر شاید تا ماه‌ها نتوانند به دستفروشی فکر کنند، اما زندگی‌شان چطور باید بگذرد؟ چطور در خانه بمانند و چطور در خانه نمانند؟

فارس

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۳۳۵۶

آسان

۶	۲		۷	۹				
	۹			۵	۸			
		۲				۴	۹	
۶			۷			۹	۳	
	۴			۳		۷		
۹	۳			۵			۱	۸
۸	۲		۶					
			۳	۸		۱		
			۲	۷		۵	۸	

متوسط

			۷	۵		۴	۳	
۴		۹	۶					
			۸			۷		۲
							۸	۳
۹	۳						۵	۷
۷	۱							
۸		۳			۱			
					۶	۸		۹
	۹	۵		۸	۷			

سخت

	۹			۸				۷
۲		۷			۳		۸	۲
		۵			۶			
۴					۲			
	۷	۶				۲	۹	
	۸		۶					۵
			۹			۱		
۹	۴		۳			۸		
۲				۱			۷	

خیلی سخت

		۷		۵				
	۴		۶	۱			۲	
		۳			۷			
۸			۵			۳		
۴	۶					۷	۲	
		۵			۱		۴	
			۷			۶		
	۱			۸	۶		۹	
				۲		۸		

حل جدول سودوکو شماره ۳۳۵۶

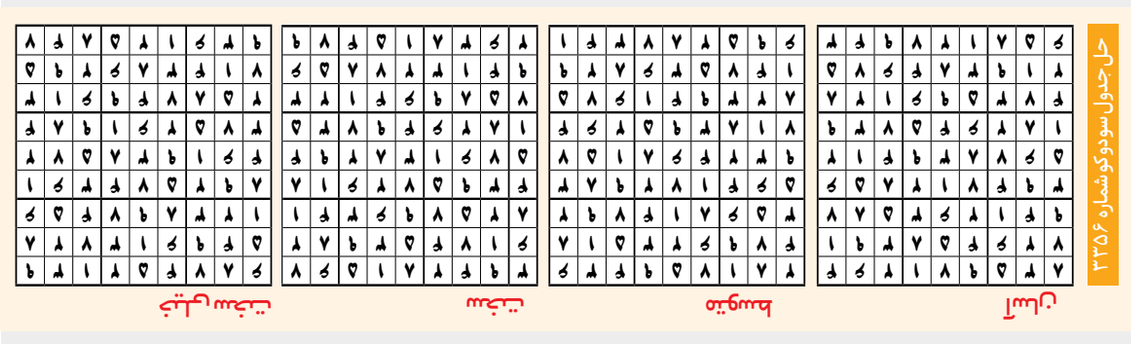

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۷۳۲۱

جدول عادی

افقی:
۱- براده از فلزات برمی دارد- پیگیری برای دانستن
۲- کلیسای تاریخی ارمنیان اصفهان- نمادفرانسه- قابل اشتعال
۳- روزگار- ضد «پیاده»- وسیله حمل نوزاد و حفاظت و ایمنی کودک
۴- خشک‌شدن- برآمدگی لاستیک- پول زیرمیزی- خلاف «بقا»
۵- شمارش- تحفه نطنز- کمک
۶- رودی در بالکان- حالا- دمای غیرعادی بدن
۷- آهن- فیلمی از «مهدی فردقادری» (روی پرده سینما) باحضور بهاره کیان افشار و نسیم ادبی- کوشش
۸- شوینده قالبی- آن سوی سقف- معاشر و همدم
۹- کتاب مقدس هندوان- میوه گرمسیری سرشار از ویتامین- ماده حلال رنگ
۱۰- میان چیزی- برادر- رفقا و دوستان
۱۱- راه، روش- سرشار- پنهان کردن
۱۲- سرشکسته و خجل- باشکوه- شهری در غرب فرانسه- امر به آمدن
۱۳- مهربانی- همراه «قافیه»- آهنگ حج
۱۴- کوهی در «همدان»- صاحب و دارنده- پایتخت «بنگلادش»
۱۵- تقسیم‌بندی فرعی- مجموعه‌ای از چیزهای همانند

عمودی:
۱- یکی از چهار رکن بازاریابی- بلندقامت
۲- نام مردانه- خدمتکار پیر- کشور آفریقایی
۳- مردمان- پارچه ابریشمی- آمرزیده شده
۴- پیچ و تاب- یک پای ثابت خورشت فسنجان- پایه- بحران سیاسی
۵- ستاره دنباله‌دار- فرزند نااهل- رنجوری
۶- عدد ورزشی- پهلو- ناوارد و ناشی
۷- گلزن فقید «سویا»- خداحافظی کودکانه- کارمندان یک کشتی یا هواپیما
۸- سریع- حوضچه حمام- مهم‌ترین شعبه نژاد سفید
۹- مفت‌خور- امتحان- سپهر
۱۰- سخت، محکم- از اسلحه‌های شمشیربازی- همگی
۱۱- مکان- نام دخترانه- خودروی ملی
۱۲- چاشنی دعوا- سخن صریح- کالا- تصور
۱۳- سکه طلای قرن ۱۱- سال‌ها- به‌منظور
۱۴- متین- بدبویی- بنیان‌گذار و نخستین شاه حکومت‌ماد
۱۵- توان- بی‌خانمان، آشفته

جدول ویژه

افقی:
۱- آهنگی از «سیروان خسروی»- یکی از غذاهای «شیرازی»
۲- بیخود و بی‌جهت- کمیابی- بنای قدیمی
۳- چاشنی کباب کوبیده- جانشین غسل و وضو در مواقع ناچاری- موجود
۴- راهنمایی- رمق آخر- پیشوند کوچکی انگلیسی- تقویت رادیویی
۵- پرز- بخش فنی صداوسیما- رنگ سیاه که به سرخی زند
۶- نسبت دادن گزاره به نهاد- علمی که موضوع آن طبقه‌بندی علمی وقایع اجتماعی است- یارشلوار
۷- اثر «زیگموند فروید»- رستن و روییدن- برنامه رایت سی دی و دی وی دی

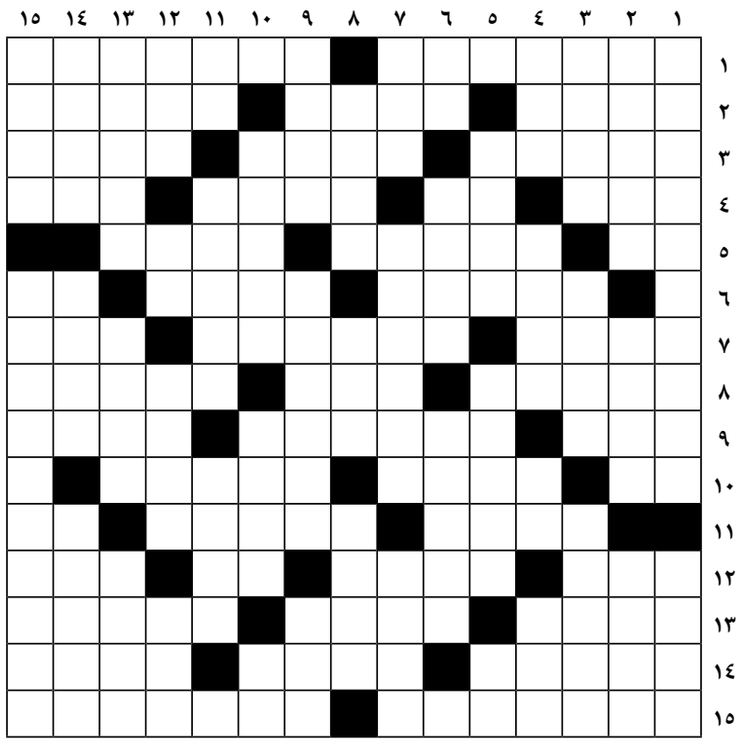

حل جدول عادی شماره ۷۳۱۹

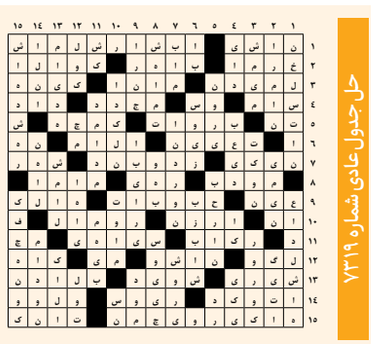
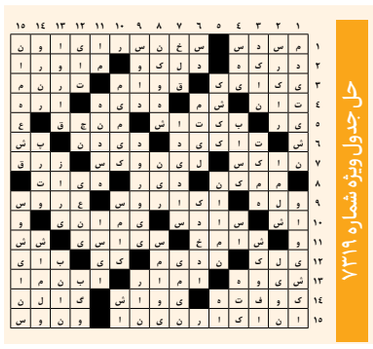
حل جدول ویژه شماره ۷۳۱۹